

KANSALAI SPULSSI 3_2021

Valtioneuvoston kanslia on tilannut Tilastokeskukselta nopealla aikataululla toistaiseksi toistettavan Kansalaispulssi-kyselyn liittyen mm. viranomaisten toimintaan ja viestintään sekä vastaajan omaan mielialaan ja tulevaisuuden odotuksiin.

Kysely toteutetaan verkkokyselynä kolmen viikon välein. Verkkolomake tehdään Webropolilla ja kyselyyn on mahdollista vastata älypuhelimien kautta. Keruun päätyttyä aineisto ajetaan Webropolin järjestelmästä Tilastokeskuksen tutkijoiden koneille tarkistettavaksi ja käsiteltäväksi. Aineistonkeruu toteutetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Otoksen muodostaminen ja rakenne

Vuoden 2021 kolmannen tiedonkeruun otos muodostettiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimukseen ajalla 5.1. - 21.1.2021 vastanneista mannersuomalaisista kohdehenkilöistä. Otoksessa oli yhteensä 2 840 henkilöä, joille oli ajantasainen ja kriteerit täyttävä puhelinnumero (ainoa tai oikeaksi todettu, eikä salaiseksi merkitty, matkapuhelinnumero).

Työvoimatutkimus on otostutkimus, jonka avulla tilastoidaan 15–74-vuotiaan väestön työmarkkinoille osallistumista, työllisyyttä, työttömyyttä ja työaikaa kuukausittain, neljännesvuosittain ja vuosittain. Tutkimuksen otokseen kuuluu joka kuukausi noin 12 500 henkilöä. Työvoimatutkimuksen otos poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta kahdesti vuodessa. Tutkimus on puhelin- ja verkkokeruuna toteutettava paneelitutkimus, jossa samaa henkilöä haastatellaan viisi kertaa.

Tiedonkeruu

Lomake

Kyselyn sisältö toistuu kierroksittain melko samanlaisena. VNK toimitti Tilastokeskukselle kysymykset ja lomaketta muokattiin yhteistyössä. Verkkolomakkeen testaamiseen osallistui Tilastokeskuksen tutkijoiden lisäksi tilaaja. Kysymykset käännettiin Tilastokeskuksessa ruotsin- ja englanninkielelle.

Tiedonkeruun kulku, vastausosuus ja kato

Otokseen kuuluville lähetettiin tekstiviestillä kutsu ja henkilökohtainen suoralinkki verkkolomakkeelle. Samassa tekstiviestissä oli linkki Tilastokeskuksen tiedonkeruusivulle, jolla vastaajia informoidaan mm. tietosuojaan liittyvistä asioista. Tiedonkeruusivuilla on myös linkki tilaajan laatimaan tietosuojaselosteeseen. Muistutusviestit lähetettiin vastaamattomille kahden vuorokauden kuluttua sekä viimeisen päivän aamuna. Suurin osa vastauksista saatiin ensimmäisten kolmen vuorokauden kuluessa.

Taulukko 1: Kenttäaika ja vastausosuudet kierroksittain vuonna 2021

Kierros	Kenttäaika	Otos	Hyväksytyjä vastauksia	Lopullinen vastausosuus
1. kierros	13. - 18.1.2021	2 428	1 187	48,9
2. kierros	3. - 8.2.2021	2 578	1 343	52,1
3. kierros	24.2. - 1.3.	2 840	1 510	53,2

Aineiston toimittaminen

Aineisto toimitettiin asiakkaalle CSV-muodossa sekä suorat jakaumat Excel-taulukoina. Vastaajien avoimet kommentit toimitettiin sellaisinaan taulukoiden liitteenä.

Vastaajat

Kyselyn otoksessa mukana olleet ovat ensin vastanneet Työvoimatutkimukseen ja toisekseen suostuneet jatkotutkimukseen.

Liitteen 1 taulukosta nähdään, miten vastanneet jakautuvat väestöryhmittäin. Naiset vastasivat tälläkin kierroksella huomattavasti aktiivisemmin kuin miehet. Ikäryhmittäin heikoiten vastasivat 20 - 29-vuotiaat. Maantieteellisesti katsoen matalin vastausosuus (43 %) oli Pohjois-Savossa, korkeimmat vastausasteet olivat Kainuussa ja Uudellamaalla (lähes 60 %). Aineistossa on havaittavissa koulutukseen liittyvä osallistumattomuuden trendi, joka näkyy siinä, että perusasteen varassa olevat vastasivat hieman heikommin kuin korkea-asteen koulutuksen omaavat. Tämä trendi vaikuttaisi korostuvan verkkotiedonkeruussa.

Painotus

Vastausaineisto (1 510 henkilöä) painotettiin vastaamaan tutkimuksen perusjoukkoa (15-74 – vuotiaat mannersuomalaiset) ja painotuksessa väestötietoina käytettiin joulukuun alun tietoja (4 052 461 henkilöä). Aineiston kullekin vastanneelle muodostettiin korottava ja vastauskatoa oikaiseva estimointipaino (muuttuja PAINO). Korottavuus mahdollistaa sen, että laskettaessa kokonaismääräestimaatteja tulokset ovat tarkastelussa kohdeperusjoukon tasolla. Tällöin painokerroin voidaan tulkita niin, että tutkimukseen osallistunut henkilö edustaa painonsa osoittaman määrän henkilöitä perusjoukossa.

Aineiston painotuksen lähtökohtana oli peruspainot, jotka muodostettiin jakamalla perusjoukon koko vastanneiden määrällä, eli peruspainoiksi muodostui kaikille vastanneille 4 052 461 / 1 510. Painojen kalibroinnissa peruspainoja muunnettiin niin, että painojen avulla kyselyyn vastanneet edustavat perusjoukkoa käytettyjen kalibroitimuuttujien suhteen. Kalibroitimuuttujina (liite 2) olivat sukupuoli, alue, 10-vuotisikäryhmä ja koulutusaste. Kalibrointiin käytettiin SAS-makro-ohjelmaa (Ranskassa kehitetty CALMAR2-makro).

Tulokset

Tulokset ovat Excel-taulukossa suorina jakaumina sisältäen soluttaiset vastaajien lukumäärät, painotetut vastaajamäärät (estimaatit) ja riviprosentit (prosenttiosuudet).

LIITE 1 Kansalaispulsssi 3_2021 -kysely. Otos, vastanneet ja vastausosuudet eri väestöryhmissä.

	Otos	Vastanneet	Vastaus-%
Yhteensä	2 840	1 510	53.2
Sukupuoli			
Mies	1351	631	46.7
Nainen	1489	877	58.9
Muu		2	
Ikäryhmä			
15-19 -vuotiaat	138	63	45.7
20-24 -vuotiaat	176	67	38.1
25-29 -vuotiaat	173	68	39.3
30-34 -vuotiaat	229	108	47.2
35-39 -vuotiaat	232	116	50.0
40-44 -vuotiaat	234	127	54.3
45-49 -vuotiaat	200	125	62.5
50-54 -vuotiaat	279	163	58.4
55-59 -vuotiaat	268	156	58.2
60-64 -vuotiaat	308	174	56.5
65-69 -vuotiaat	305	182	59.7
70-74 -vuotiaat	298	161	54.0
Maakunta			
Etelä-Karjala	69	33	47.8
Etelä-Pohjanmaa	100	56	56.0
Etelä-Savo	70	32	45.7
Kainuu	32	19	59.4
Kanta-Häme	97	45	46.4
Keski-Pohjanmaa	29	15	51.7
Keski-Suomi	135	69	51.1
Kymenlaakso	85	37	43.5
Lappi	90	40	44.4
Pirkanmaa	231	126	54.5
Pohjanmaa	72	32	44.4
Pohjois-Karjala	87	40	46.0
Pohjois-Pohjanmaa	187	93	49.7
Pohjois-Savo	114	49	43.0
Päijät-Häme	103	54	52.4
Satakunta	152	81	53.3
Uusimaa	900	522	58.0
Varsinais-Suomi	277	152	54.9

LIITE 2. Kalibroitimuuttajat

Sukupuoli

1 = Mies

2 = Nainen

Alue muodostettiin suuralueista (pois lukien Ahvenanmaan maakunta)

1 = Helsinki-Uusimaa

2 = Etelä-Suomi

3 = Länsi-Suomi

4 = Pohjois- ja Itä-Suomi

10-vuotisikäryhmä

15 - 24

25 - 34

35 - 44

45 - 54

55 - 64

65 - 74

Koulutusaste

1 = Perusaste

2 = Toinen aste

3 = Korkea-aste